

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 29

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 16 ianuarie 2020

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
15.	— Lege pentru înființarea Muzeului Național „Brătianu”	2		
32.	— Decret privind promulgarea Legii pentru înființarea Muzeului Național „Brătianu”	2	2.590/2019. — Ordin al ministrului fondurilor europene privind modificarea și completarea Schemei de ajutor de stat pentru organizarea și derularea de programe de formare a adulților, având ca obiectiv „Creșterea numărului de angajați care beneficiază de instrumente, metode, practici, standard de management al resurselor umane și de condiții de lucru îmbunătățite în vederea adaptării activității la dinamica sectoarelor economice cu potențial competitiv identificate conform Strategiei naționale pentru competitivitate/domeniilor de specializare inteligentă conform Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014—2020”, aferentă Programului operațional Capital uman 2014—2020, axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”, obiectivul specific 3.8, aprobată prin Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 5.795/2017	13–14
★				
33.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	3		
34.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	3		
35.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	3		
36.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4		
37.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4		
38.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	4		
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
Decizia nr. 536 din 24 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10, art. 16 alin. (1) și (4), art. 18 și ale art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European		5–12		
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI				
51.	— Decizie privind numirea doamnei Ana Guțu în funcția de secretar de stat al Departamentului pentru relația cu Republica Moldova	12	46. — Ordin al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.190/2005 privind utilizarea tarifului de securitate aeroportuară	14
			62/C. — Ordin al ministrului justiției privind aprobarea tarifelor pentru efectuarea expertizelor criminalistice în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor interjudețene din subordine	15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru înființarea Muzeului Național „Brătianu”****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se înființează Muzeul Național „Brătianu”, denumit în continuare *Muzeul*, instituție publică de importanță națională, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii, cu sediul în imobilul „Vila Florica” Ansamblul conacului Brătianu — Florica, situat în localitatea Ștefănești, județul Argeș.

Art. 2. — Muzeul are ca principale obiective:

a) aducerea în atenția publicului a figurilor marcante ale familiei Brătianu, a contribuției acestora la cultura și istoria românilor, respectiv formarea României Moderne și a României Mari;

b) organizarea unui departament de documentare — bibliotecă, care să dețină colecții de cărți, publicații și cataloage ilustrând bibliografia privind viața și opera membrilor familiei Brătianu, studii de specialitate, monografii, albume, fotografii, alte documente;

c) publicarea de studii, cataloage și albume, ca rezultat al cercetărilor întreprinse;

d) achiziționarea de documente, obiecte cu caracter documentar, lucrări pentru colecția Muzeului;

e) crearea unei secții de activități de pedagogie muzeală pentru copii și tineret cu scopul stimulării creativității acestora;

f) organizarea de activități menite să contribuie la aprofundarea și mediatizarea, de o mai mare amploare, a informațiilor despre istoria familiei Brătianu și a locurilor unde aceasta a trăit.

Art. 3. — În vederea realizării obiectivelor prevăzute la art. 2, Muzeul are următoarele atribuții principale:

a) colecționarea de documente și măturii cu privire la biografiile și personalitățile membrilor familiei Brătianu;

b) elaborarea, coordonarea, precum și participarea, prin reprezentanți, la programe și/sau proiecte de cercetare, stagii de pregătire și instruire în domeniul specific;

c) stabilirea de relații de tip parteneriat public-privat cu persoane fizice sau juridice din țară și din străinătate, organizații neguvernamentale etc.;

d) efectuarea de studii și cercetări pentru aprofundarea cunoașterii importanței familiei Brătianu în dezvoltarea României;

e) organizarea de activități de cercetare științifică, conferințe, expoziții sau seminare cu caracter educativ;

f) editarea și publicarea de studii, cărți, articole, corespondență, memorie fotografică, colecții de documente, albume fotografice privind personalitățile membrilor familiei Brătianu;

g) achiziționarea ori acceptarea cu titlu de donație de obiecte, fotografii, documente sau publicații care au aparținut ori constituie materiale documentare privind viața membrilor familiei Brătianu.

Art. 4. — (1) Activitatea Muzeului este finanțată din subvenții acordate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii și din venituri proprii.

(2) Muzeul este condus de un manager desemnat prin ordin al ministrului culturii, în urma unui concurs de proiecte de management, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — (1) Organizarea și funcționarea Muzeului sunt reglementate de prevederile Legii muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Organigrama și Regulamentul de organizare și funcționare ale Muzeului sunt avizate de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor și se aprobă prin ordin al ministrului culturii, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 6. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 februarie 2020.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

PREȘEDINTELE SENATULUI
TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 15.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind promulgarea Legii pentru înființarea Muzeului Național „Brătianu”**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru înființarea Muzeului Național „Brătianu” și dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 32.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2.012/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Carmen Bancu, judecător la Curtea de Apel Iași, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 33.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2.029/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Monica Cîrcioiu, judecător la Tribunalul Prahova, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 34.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2.028/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Cristina Roman, judecător la Tribunalul Prahova, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 35.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2.022/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Raluca-Beatrix Cuc, judecător la Tribunalul Bihor, delegată în funcția de președinte al Secției a II-a civilă din cadrul acestei instanțe, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 36.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2.020/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Lăcrămioara Moglan, judecător la Curtea de Apel Bacău, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 37.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.195/2019,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Dan-Alexandru Nițescu, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 15 ianuarie 2020.
Nr. 38.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 536**

din 24 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10, art. 16 alin. (1) și (4), art. 18 și ale art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Atilla	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

3. Prin Sentința civilă nr. 24/AEPF din 13 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 11.022/3/2019 (24/AEPF/2019), **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European.** Excepția a fost ridicată de Partidul Neamul Românesc într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației împotriva respingerii de către Biroul Electoral Central a candidaturilor cuprinse în lista de candidați la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019.

4. Prin Sentința civilă nr. 34/AEPF din 13 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 11.081/3/2019 (26/AEPF/2019), **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007.** Excepția a fost ridicată de Andrei Chebuțiu și Partidul Oamenilor Liberi într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației împotriva respingerii de către Biroul Electoral Central din România a listei de candidați propuse la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019.

5. Prin Sentința civilă nr. 12/AEPF din 9 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 10.240/3/2019, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007.** Excepția a fost ridicată de Partidul Noua Românie, prin președinte Sebastian Constantin Popescu, într-o cauză având ca obiect o contestație în materie electorală privind respingerea unor candidaturi la alegerile pentru Parlamentul European din anul 2019.

6. Prin Sentința civilă nr. 16/AEPF din 11 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 10.622/3/2019 (16/AEPF/2019), **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European.** Excepția a fost ridicată de Partidul Națiunea Română P.N.Ro, într-o cauză având ca obiect o contestație în materie electorală — contestație împotriva unei decizii a Biroului Electoral Central privind respingerea candidaturii la alegerile pentru Parlamentul European.

7. Prin Sentința civilă nr. 18/AEPF din 12 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 10.862/3/2019, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007.** Excepția a fost ridicată de Partidul Forța Pensionarilor, prin președinte Mitroi Florea, într-o cauză având ca obiect o contestație în materie electorală privind respingerea unor candidaturi la alegerile pentru Parlamentul European din anul 2019.

1. Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 10, art. 16 alin. (1) și (4), art. 18 și ale art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, excepție ridicată de Partidul Neamul Românesc în Dosarul nr. 11.022/3/2019 (24/AEPF/2019) al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 915D/2019, de Andrei Chebuțiu și Partidul Oamenilor Liberi în Dosarul nr. 11.081/3/2019 (26/AEPF/2019) al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 916D/2019, de Partidul Noua Românie, prin președinte Sebastian Constantin Popescu, în Dosarul nr. 10.240/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 974D/2019, de Partidul Națiunea Română P.N.Ro în Dosarul nr. 10.622/3/2019 (16/AEPF/2019) al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 999D/2019, de Partidul Forța Pensionarilor, prin președinte Mitroi Florea în Dosarul nr. 10.862/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.001D/2019, de Partidul Democrației și Solidarității — DEMOS în Dosarul nr. 10.652/3/2019 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.096D/2019 și de Partidul Comunitar din România-PCDR, prin împuternicit Petre Ignatencu, în Dosarul nr. 10.303/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.235D/2019.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 11 iulie 2019, în prezența reprezentantului Ministerului Public, doamna procuror Loredana Veisa, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având în vedere obiectul parțial identic al excepțiilor de neconstituționalitate, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, a dispus conexarea dosarelor nr. 916D/2019, nr. 974D/2019, nr. 999D/2019, nr. 1.001D/2019, nr. 1.096D/2019 și nr. 1.235D/2019 la Dosarul nr. 915D/2019, care a fost primul înregistrat. Prin aceeași Încheiere din 11 iulie 2019, Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 din Legea nr. 47/1992, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 24 septembrie 2019, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

8. Prin Decizia civilă nr. 606A din 16 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 10.652/3/2019, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) și art. 18 din Legea nr. 33/2007, raportate la art. 10, art. 16 alin. (1), art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007.** Excepția a fost ridicată de Partidul Democrației și Solidarității-DEMOS, cu prilejul soluționării apelului formulat împotriva unei sentințe pronunțate într-o cauză având ca obiect o contestație în materia alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2019.

9. Prin Sentința civilă nr. 14/AEPF din 9 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 10.303/3/2019, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European.** Excepția a fost ridicată de Partidul Comunitar din România — PCDR, prin împuternicit Petre Ignatencu, într-o cauză având ca obiect o contestație în materie electorală.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii susțin, în esență, că prevederile legale criticate care stabilesc că, pentru a fi înregistrate la Biroul Electoral Central, listele de candidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau alianțele electorale trebuie însoțite de o listă cuprinzând cel puțin 200.000 de susținători, extind condiționările strict și limitativ prevăzute de Constituție referitoare la dreptul de a fi ales, reprezentând un adaos la norma constituțională. Autorii arată că dreptul de a fi ales în Parlamentul European este un drept fundamental, intrat în vigoare odată cu Tratatul de la Lisabona, și, potrivit art. 21 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, se interzice orice discriminare pe motiv de cetățenie în domeniul de aplicare a tratatelor. Prin urmare, un cetățean sau un partid politic din orice stat trebuie să îndeplinească aceleași condiții pe care le îndeplinește un alt cetățean sau partid din alt stat membru. Neechivalența condițiilor referitoare la candidaturi pentru cetățenii statelor membre conduce la existența elementelor de discriminare pe bază de cetățenie. În acest sens, sunt aduse exemple din legislația electorală din statele membre privind numărul de susținători pentru înregistrarea candidaturilor: Austria — 2.600, Belgia — 5.000, Bulgaria — 7.000, Croația — 5.000, Danemarca — 20.000, Franța — 4.000, Italia — 30.000, Lituania — 10.000, Luxemburg — 250, Olanda — 30, Polonia — 10.000, Spania — 15.000, Ungaria — 20.000. Autorii susțin că în celelalte state membre ale Uniunii Europene nu este prevăzută în legislație condiția existenței unui număr de semnături care să însoțească lista de candidaturi. În cazul României, discriminarea pe motiv de cetățenie este evidentă prin faptul că diferența dintre numărul de susținători cerut de legislația românească este de cel puțin șase ori mai mare față de numărul de susținători cerut de oricare stat membru referitor la același scrutin.

11. De asemenea, autorii consideră că numărul de 200.000 de semnături prevăzut de lege pentru înregistrarea candidaturilor este excesiv și în raport cu recomandarea Comisiei pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), care, în Opinia nr. 190/2002, *Linii directe în materie electorală*, adoptate cu ocazia celei de-a 51-a sesiuni (5—6 iulie 2002), stabilește un număr de semnături de maximum 1% din electori.

12. Totodată, autorii consideră că prevederile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, instituind obligativitatea înscrierii candidaturii condiționate de depunerea listei de 200.000 de susținători, sunt neconstituționale, deoarece lista de 200.000 de susținători se depune în mod obligatoriu, indiferent de numărul de candidați cuprinși pe listă. Chiar dacă, în principiu, condiția impusă de prevederile legale criticate ar putea fi privită ca o

măsură necesară și adecvată pentru dovedirea unui anumit grad de reprezentativitate în rândul electoratului, deopotrivă pentru toți competitorii electorali, și pentru descurajarea eventualelor candidaturi abuzive, astfel cum se reține în Decizia Curții Constituționale nr. 286 din 11 mai 2016, în realitate, reprezentativitatea în cauză este mai mult decât iluzorie. În plus, legea nu instituie niciun mecanism de verificare a caracterului real, autentic al semnăturilor susținătorilor. Practic, pentru societate, prezentarea de către un partid politic a numărului de semnături de susținere impus de lege nu constituie în niciun caz o dovadă de reprezentativitate, ci mai degrabă o dovadă de fraudă preelectorală. Pe de altă parte, partidele politice, cu precădere cele mici și/sau cele nou-înființate, sunt nevoite ca, în loc să își pregătească participarea la alegeri din perspectiva unor elemente cu adevărat importante pentru electorat, să aloce resurse umane și materiale considerabile în scopul strângerii semnăturilor de susținere, iar activitatea de strângere a semnăturilor de susținere nu este de natură a contribui la definirea și exprimarea voinței politice a cetățenilor.

13. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate considerente din Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, prin care Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 19 alin. (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003 sunt neconstituționale.

14. Totodată, prin condiționarea depunerii candidaturii de un număr de semnături de susținere se încalcă și dispozițiile art. 53 din Constituție, deoarece scopul urmărit de legiuitor, respectiv necesitatea asigurării unei reprezentativități crescute, nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele prevăzute de norma constituțională, care să justifice restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, instituind, în realitate, un mijloc indirect de a-i împiedica pe unii candidați să se prezinte la alegeri.

15. În raport cu aceste considerente, autorii arată că excluderea candidatului din cauza neîntrunirii unor adevăruri înainte de desfășurarea alegerilor este o măsură disproporționată cu scopul propus și discriminatorie în raport cu condițiile ce trebuie respectate de reprezentanții organizațiilor minorităților naționale. De asemenea, autorii consideră că se creează o discriminare între partidele mari, care au o bază de date cu date cu caracter personal, și partidele noi, care nu dețin asemenea date. Mai mult, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 81/2019 privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European în anul 2019, perioada stabilită pentru strângerea semnăturilor este de aproximativ o lună și jumătate, o perioadă extrem de scurtă în situația unui partid mic, nou-înființat, sau a unui candidat independent, deoarece aceștia nu dețin o bază de date asemenea partidelor mari și nici nu dispun de resurse financiare adecvate.

16. Distinct de acestea, se arată că dispozițiile art. 18 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 prevăd ca semnătura de susținere a candidaturii să nu fi fost dată altui partid politic, învederându-se că partidul și cel care depune lista de candidaturi nu pot controla acest lucru. Prevederile art. 16 alin. (4) și ale art. 18 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 împiedică partidul politic să își exprime intenția și să își valorifice programul în campanie, aceste constrângeri conducând la respingerea candidaturii, în temeiul unei norme imperative prevăzute dincolo de dispozițiile constituționale. Obligația alegătorilor de a susține un singur partid sau o singură alianță politică, prevăzută de art. 18 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, reprezintă o piedică în plus pentru participarea la alegeri, fiind o reglementare extrem de restrictivă și de nedemocratică. Totodată, timpul prevăzut de art. 10 alin. (1), art. 16 alin. (1) și art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 este extrem și nejustificat de scurt pentru strângerea semnăturilor.

17. **Tribunalul București — Secția a III-a civilă**, în dosarele nr. 915D/2019 și nr. 916D/2019, opinează în sensul caracterului neîntemeiat al excepției, reținând că prevederile legale criticate particularizează condițiile exercitării dreptului de a fi ales, instituit prin Constituție, fără a-l îngrădi ori a-l înfrânge, fiind necesare și adecvate garantării unui anumit grad de reprezentativitate în rândul electoratului, cu atât mai mult cu cât ipoteza avută în vedere în cauză vizează un candidat propus de o formațiune politică pe care o reprezintă; or, aceasta presupune un anumit număr de membri, respectiv de susținători, tocmai pentru a verifica dacă persoana înscrisă pe lista partidului respectiv beneficiază în mod real de sprijinul unui număr suficient de susținători pentru a fi reprezentativă la nivelul formațiunii politice respective, în Parlamentul European.

18. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă**, în Dosarul nr. 974D/2019 și în Dosarul nr. 1.235D/2019, consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată și că dispozițiile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 aduc atingere drepturilor fundamentale de a alege și de a fi ales, având în vedere perioada de timp de doar 40 de zile, avută legal la dispoziție, potrivit calendarului de alegeri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2019, pentru a fi adunate 200.000 de semnături necesare participării la alegerile europarlamentare și resursele financiare și logistice pe care le are la dispoziție un partid nou-creat. Invocă, de asemenea, dispozițiile art. 53 din Constituție.

19. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă**, în Dosarul nr. 999D/2019, opinează în sensul respingerii excepțiilor de neconstituționalitate, întrucât aplicarea prevederilor legale criticate nu echivalează cu încălcarea dispozițiilor art. 37 și art. 38 din Constituție și nu aduce atingere dreptului constituțional al cetățenilor României de a alege și a fi aleși, ci este în concordanță cu normele constituționale. Sistemul electoral este reglementat, potrivit art. 73 alin. (3) lit. a) din Legea fundamentală, prin lege organică, astfel că Legea nr. 33/2007 reprezintă expresia normei constituționale indicate și, totodată, opțiunea legiuitorului în materie. Așadar, prevederile acestui act normativ se circumscriu cadrului constituțional general configurat de art. 37 și art. 38 din Legea fundamentală și reglementează, la nivelul legii organice, condițiile de desfășurare a alegerii membrilor din România în Parlamentul European, ca modalitate concretă de exercitare a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales. O astfel de condiție suplimentară, respectiv depunerea unei liste cuprinzând cel puțin 200.000 de susținători, nu vine în contradicție cu dreptul de a fi ales, de vreme ce existența acestui drept este o condiție preliminară, *sine qua non*, fără de care accesul la întreaga procedură electorală este imposibil. Totodată, condiția legală nu are efectul golirii de conținut a dreptului de a fi ales, pentru că trăsătura esențială a oricărui mandat dobândit în urma exprimării prin sufragiu a voinței politice a electoratului o constituie reprezentativitatea sa. Indiferent că este vorba de alegeri locale, parlamentare, prezidențiale sau europarlamentare, sistemul electoral național prevede, în esență, aceeași condiție: depunerea unei liste cu semnături de adeziune. Acest criteriu de preselectare a partidelor este unul obiectiv și rezonabil și arată, în același timp, preocuparea legiuitorului de a preveni exercitarea abuzivă a dreptului de a fi ales, pe de o parte, dar și de a asigura, pe de altă parte, accesul efectiv la exercițiul acestui drept partidelor care într-adevăr beneficiază de credibilitatea și susținerea electoratului, astfel încât să existe șanse reale de reprezentare a acestuia în forul legislativ european. Totodată, se respectă egalitatea de tratament juridic pentru situații identice sau comparabile, din moment ce pentru toate partidele politice se instituie un asemenea prag de semnături.

20. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă**, în Dosarul nr. 1.001D/2019, consideră că excepția invocată este neîntemeiată, având în vedere că dispozițiile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, în forma în vigoare, instituie o condiție de fond pentru validarea candidaturilor, condiție care nu discriminează în esență persoanele aflate în situații de egalitate, ci doar stabilește un prag minim de semnături care să ateste susținerea partidului în vederea eligibilității. Or, prin această condiție de fond, legiuitorul a urmărit să permită participarea la sistemul electoral doar a candidaturilor care au adeziunea a minimum de 200.000 de susținători, pentru a evita înscrierea pe liste a unei multitudini de participanți care nu ar avea, în fapt, o reprezentativitate la nivelul populației. Astfel, egalitatea în drepturi este recunoscută fiecărui cetățean în raport cu autoritățile publice, iar prin instituirea condiției prevăzute de art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 nu se afectează dreptul de asociere în partidul politic, ci doar se instituie o condiție valabil aplicabilă oricărei formațiuni politice — fără a se distinge după alte criterii sau preferințe — în vederea asigurării înscrierii pe listele de candidați doar a partidelor care au o anumită reprezentativitate și susținere în vederea participării la alegeri.

21. Pe de altă parte, în raport cu dispozițiile art. 53 din Constituție, instanța judecătorească opinează că excepția invocată este întemeiată și că dispozițiile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 aduc atingere drepturilor constituționale de a alege și de a fi ales, având în vedere resursele financiare și logistice pe care le are la dispoziție un partid nou-creat și perioada de timp de doar 40 de zile, avută legal la dispoziție, potrivit calendarului de alegeri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2019, pentru a fi adunate cele 200.000 de semnături necesare participării la alegerile europarlamentare.

22. **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă**, în Dosarul nr. 1.096D/2019, consideră că s-a produs o încălcare a dispozițiilor constituționale. Prevederile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 aduc atingere drepturilor constituționale de a alege și de a fi ales, luând în considerare perioada scurtă de timp, de numai 40 de zile, avută legal la dispoziție, potrivit calendarului de alegeri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2019, pentru a fi adunate cele 200.000 de semnături necesare participării la alegerile europarlamentare, precum și prin raportare la resursele financiare și logistice pe care le are la dispoziție un partid nou-creat, cum este petentul. Instanța judecătorească notează că niciuna dintre ipotezele prevăzute de art. 53 din Constituție privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți nu se verifică în limitarea impusă de art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007. O atare limitare trebuie efectuată prin raportare procentuală la populația cu drept de vot a României, cu stabilirea unui prag maximal care să asigure diferențierea de reprezentativitate, însă la modul concret, să nu fie dificil de atins prin raportare la resursele financiare și logistice pe care partidele mai mici sau candidații independenți le au la dispoziție. Totodată, apreciază că prevederile art. 18 din Legea nr. 33/2007 aduc atingere drepturilor constituționale enunțate, deoarece pluralismul politic trebuie asigurat prin participarea cu șanse egale la alegeri a partidelor. Pentru a da posibilitatea în mod egal candidaților să își afirme intențiile electorale, susținerea alegătorului nu trebuie să fie limitată la un singur candidat, ci e necesar să fie asigurate acestuia mai multe opțiuni electorale, asupra cărora să poată decide în deplină cunoștință de cauză, printr-o alegere finală unică, concretizată în dreptul de vot. Ca atare, trebuie efectuată distincția între susținerea inițială multiplă manifestată de alegător pentru participarea la campania electorală a mai multor candidați și votul final unic al acestuia, în favoarea unuia dintre ei, în urma unei informări complete și comparative asupra programelor și intențiilor electorale.

23. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două

Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

24. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepțiilor prezente, notele scrise depuse la dosare, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

25. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

26. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 10, art. 16 alin. (1) și (4), art. 18 și art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 31 august 2012, având următorul cuprins:

— Art. 10: „(1) Zia de referință este duminica. Aducerea la cunoștința publică a zilei de referință se face cu cel puțin 90 de zile înainte, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului privind stabilirea zilei de referință.

(2) Zia de referință este stabilită în cadrul perioadei hotărâte în acest scop de Consiliul Uniunii Europene.”;

— Art. 16 alin. (1) și (4): „(1) Pot propune liste de candidați numai partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, precum și alianțele electorale constituite în condițiile prezentei legi. Listele de candidați pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European se depun la Biroul Electoral Central, cel mai târziu cu 60 de zile înainte de ziua de referință.

(...)

„(4) Pentru a fi înregistrate la Biroul Electoral Central, listele de candidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau alianțele electorale trebuie însoțite de o listă cuprinzând cel puțin 200.000 de susținători. Lista susținătorilor se depune într-un singur exemplar.”;

— Art. 18: „(1) Un alegător poate susține un singur/o singură partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale sau candidat independent.

(2) Lista susținătorilor constituie un act public, sub sancțiunea prevăzută de art. 292 din Codul penal. În finalul listei, persoana care a întocmit-o este obligată să facă o declarație pe propria răspundere, prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor. Modelul listei susținătorilor și cel al declarației pe propria răspundere sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.”;

— Art. 66 alin. (1): „În termen de cel mult 5 zile de la aducerea la cunoștință publică a zilei de referință, Guvernul stabilește prin hotărâre, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Administrației și Internelor, programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea membrilor României în Parlamentul European, bugetul și cheltuielile necesare în vederea pregătirii, organizării și desfășurării scrutinului, modelul copiei de pe lista electorală permanentă, modelul listei electorale speciale, al copiei de pe lista electorală specială, listei electorale suplimentare, a extrasului de pe lista electorală suplimentară, modelul listei susținătorilor, modelul ștampei Biroului Electoral Central, a

biroului electoral județean, a biroului electoral de sector al municipiului București, a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, modelul ștampei de control a secției de votare și modelul ștampei cu mențiunea «VOTAT», modelul buletinului de vot, modelul timbrului autocolant, măsurile care trebuie luate de autoritățile publice centrale și locale pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor.”

27. În opinia autorilor excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul obligativității respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 8 privind pluralismul politic, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 37 privind dreptul de a fi ales, art. 38 privind dreptul de a fi ales în Parlamentul European, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 147 alin. (4) privind deciziile Curții Constituționale și art. 148 alin. (2) privind prioritatea prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

28. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului privind dreptul de acces egal la funcțiile publice, ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării, ale art. 1 — *Interzicerea generală a discriminării* din Protocolul nr. 12 adițional la Convenție, precum și ale art. 21 alin. (2) privind interzicerea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie, în domeniul de aplicare a tratatelor și art. 52 privind întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor, prevederi cuprinse în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

29. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, Curtea reține că, în jurisprudența sa privind materia electorală, au mai fost analizate critici asupra unor reglementări referitoare la numărul de susținători pentru înregistrarea candidaturilor la diferite funcții electiv.

30. Astfel, prin Hotărârea nr. 3 din 1 septembrie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 23 septembrie 1992, Curtea a statuat că „cerința legală a depunerii candidaturii pentru funcția de Președinte al României numai cu condiția de a fi susținută de cel puțin 100.000 alegători este de ordine publică”.

31. Prin Hotărârea nr. 37 din 2 octombrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 243 din 4 octombrie 1996, analizând motivarea contestației potrivit căreia condiția legală a prezentării unor liste de semnături nu este prevăzută în Constituție, astfel încât prevederile legale care instituie această condiție intră în conflict cu dispozițiile constituționale referitoare la eligibilitate, Curtea a constatat că această susținere nu este întemeiată, deoarece dreptul de a fi ales și propunerea candidaturii sunt două aspecte diferite. Curtea a reținut că „o propunere de candidat nu poate privi decât pe o persoană care întrunește condițiile constituționale de eligibilitate, dar alegerile pentru funcția de Președinte al României pot avea loc numai cu respectarea procedurii electorale instituite prin Legea nr. 69/1992, adoptată în temeiul art. 72 alin. (3) lit. a) din Constituție. De aceea, depunerea candidaturii face parte din procedura electorală, așa încât cerința ca propunerea candidaturii să fie reprezentativă, având adeviziunea a cel puțin 100.000 de susținători, constituie o condiție legală ce nu vine în conflict cu dreptul constituțional al contestatorului de a fi ales.”

32. Prin Decizia nr. 782 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 15 iunie 2009, Curtea a reținut că stabilirea condiției legale privind depunerea listei cu cel puțin 100.000 de semnături ale susținătorilor cu

drept de vot nu are efectul golirii de conținut a dreptului de a fi ales. Trăsătura esențială a oricărui mandat dobândit în urma exprimării prin sufragiu a voinței politice a electoratului o constituie reprezentativitatea sa. Indiferent că este vorba de alegeri locale, parlamentare, prezidențiale sau europarlamentare, sistemul electoral național prevede, în esență, aceeași condiție: depunerea unei liste cu semnături de adeziune. Acest criteriu de preselecție a candidaților este unul obiectiv și rezonabil, aplicabil în condiții de egalitate de tratament fiecăreia dintre cele două categorii de participanți la alegeri: candidații independenți, pe de o parte, și cei propuși pe lista unui partid politic, pe de altă parte. Instituirea condiției legale privind depunerea listei cu semnături reprezintă o modalitate prin care candidatul la o funcție sau demnitate publică își dovedește potențialul de reprezentativitate și arată, în același timp, preocuparea legiuitorului de a preveni exercitarea abuzivă a dreptului de a fi ales, pe de o parte, dar și de a asigura accesul efectiv la exercițiul acestui drept persoanelor eligibile comunitar care într-adevăr beneficiază de credibilitatea și susținerea electoratului, astfel încât să existe șanse reale de reprezentare a acestuia în forul legislativ european, pe de altă parte.

33. Prin Decizia nr. 286 din 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 16 iunie 2016, pronunțată în materia alegerilor locale, s-a dat „o dezlegare de principiu” problematicii listelor de susținători care trebuie să însoțească dosarele de candidatură. Astfel, Curtea a statuat că, în ceea ce privește alegerile, art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituție stabilește că sistemul electoral se reglementează prin lege organică. Așadar, constituantul a lăsat în seama legiuitorului libertatea de a stabili regulile de organizare și de desfășurare a procesului electoral, modalitățile concrete de exercitare a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales, cu respectarea condițiilor impuse de Constituție. Condițiile de fond și de formă pe care o persoană trebuie să le îndeplinească pentru exercitarea dreptului de a fi ales sunt prevăzute, la nivel constituțional, de art. 16 alin. (3), art. 37 și 40, precum și, la nivelul legislației infraconstituționale, de norme cuprinse în aceleași legi electorale, care se subordonează condițiilor generale constituționale și le dezvoltă, totodată, după criteriul funcției publice electivă pentru care sunt organizate respectivele alegeri.

34. În același sens sunt și dispozițiile art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate, prin raportare la prevederile art. 20 din Constituție. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul la alegeri libere nu este absolut, iar statele au o marjă largă de apreciere în alegerea sistemului electoral și a condițiilor de aplicare a acestuia, fără însă a limita drepturile în discuție atât de mult încât să afecteze esența acestora și să le golească de conținut [a se vedea, de exemplu, Hotărârile din 2 martie 1987 și 22 mai 2012, pronunțate în cauzele *Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei*, paragraful 52, și, respectiv, *Scoppola (nr. 3) împotriva Italiei*, paragrafele 83 și 84]. Dispozițiile menționate stabilesc obligația statelor contractante de a derula alegeri libere, la intervale rezonabile, prin scrutin secret, în condiții care să asigure libera exprimare a voinței poporului, fără a impune introducerea unui sistem determinat de vot (Hotărârea din 2 martie 1987, pronunțată în Cauza *Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei*, paragraful 54). Există numeroase moduri de a organiza și de a face să funcționeze sistemele electorale, după cum se constată existența unei multitudini de diferențe între statele contractante în această materie, datorate evoluției lor istorice, diversității culturale și de gândire politică, astfel că fiecare stat va încorpora aceste elemente în propria viziune despre democrație [Hotărârea din 6 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Hirst (nr. 2) împotriva Regatului Unit*, paragraful 61]. Pentru a răspunde scopurilor art. 3 din Primul Protocol adițional

la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice sistem electoral este apreciat în funcție de evoluția politică a unui stat, iar detalii inacceptabile în cadrul unui sistem determinat pot să apară ca justificate în altul, cerința esențială rămânând aceea ca sistemul adoptat să îndeplinească, în esență, condițiile asigurării liberei exprimări a voinței poporului în alegerea corpului legislativ (Hotărârea din 2 martie 1987, pronunțată în Cauza *Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei*, paragraful 54). Astfel, niciuna dintre condițiile impuse, dacă este cazul, nu trebuie să împiedice libera exprimare a poporului cu privire la alegerea corpului legislativ — cu alte cuvinte, acestea trebuie să reflecte sau să nu contracareze preocuparea de a menține integritatea și eficiența unei proceduri electorale ce urmărește să determine voința poporului prin intermediul sufragiului universal (Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Yumak și Sadak împotriva Turciei*, paragraful 109). Această alegere, dictată de considerente de ordin istoric și politic care îi sunt proprii, ține, în principiu, de domeniul de competență exclusivă a statului (Hotărârea din 9 aprilie 2002, pronunțată în Cauza *Podkolzina împotriva Letoniei*, paragraful 34).

35. Tot astfel, Codul bunelor practici în materie electorală — Linii directoare și raport explicativ adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni plenare (Veneția, 18—19 octombrie 2002), referindu-se la nivelul reglementării în materie electorală, recomandă, la pct. 2 — *Niveluri normative și stabilitatea dreptului electoral*, următoarele: „66. Una din modalitățile de evitare a manipulărilor ar fi definirea în Constituție sau într-un text superior legii ordinare a elementelor celor mai sensibile (sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale, circumscriptiile sau regulile de constituire a circumscriptiilor). O altă soluție, mai flexibilă, ar fi de a stipula în Constituție că, în cazul amendării legii electorale, vechiul sistem va rămâne aplicabil pe timpul viitoarelor alegeri — cel puțin dacă acestea au loc în anul următor — și că sistemul nou va fi aplicat începând cu scrutinele ulterioare. 67. Pentru restul, dreptul electoral ar trebui să aibă, în principiu, un rang legislativ. Normele privind implementarea, și anume cele care reglementează chestiunile de ordin tehnic și de detaliu, pot fi, totuși, prezentate sub formă de regulament.”

36. Curtea a reținut că, indiferent că este vorba de alegeri locale, parlamentare, prezidențiale sau europarlamentare, sistemul electoral național prevede, în esență, aceeași condiție: depunerea unei liste cu semnături de susținători. Deși o propunere de candidat nu poate privi, potrivit Constituției, decât o persoană ce întrunește condițiile constituționale de eligibilitate, alegerile pot avea loc numai cu respectarea procedurii electorale. De aceea, depunerea candidaturii face parte din procedura electorală, așa încât cerința ca propunerea candidaturii să fie reprezentativă constituie o condiție legală ce nu vine în conflict cu dreptul constituțional de a fi ales.

37. Din cele de mai sus rezultă că dispozițiile art. 37, alături de cele ale art. 16 alin. (3) și art. 40 din Constituție, stabilesc doar condițiile de principiu, de fond și de formă, pe care o persoană trebuie să le îndeplinească pentru exercitarea dreptului de a fi ales, iar instituirea condiției de a prezenta o listă de susținători la depunerea candidaturii este, de principiu, în acord cu normele constituționale cuprinse în art. 2 — *Suveranitatea*, precum și cu cele ale art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin prisma art. 20 din Constituție.

38. Curtea a subliniat că îi revine instanței constituționale sarcina să se pronunțe dacă, prin modul în care a fost reglementată, condiția instituită de legiuitor limitează în mod nepermis dreptul de a fi ales. Astfel, Curtea a analizat susținerea autorilor excepției de neconstituționalitate în sensul că reglementarea listelor de susținători/numărului de susținători,

după caz, nu își găsește justificarea, mai ales din perspectiva și având în vedere considerentele care au fundamentat Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 21 aprilie 2015, prin care a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 19 alin. (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 10 iunie 2015, referitoare la numărul minim de membri fondatori necesari pentru constituirea unui partid politic, potrivit căroră „*Lista trebuie să cuprindă cel puțin 25.000 de membri fondatori, domiciliați în cel puțin 18 din județele țării și municipiul București, dar nu mai puțin de 700 de persoane pentru fiecare dintre aceste județe și municipiul București*”. Raportat la această critică, Curtea a reținut că Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, precitată, susține, de principiu, necesitatea normativă a listelor de susținători. În acest sens, Curtea a statuat că exigențele pe care legislația electorală în ansamblu le instituie în privința exercitării drepturilor electorale justifică eliminarea condiției excesive de asigurare a reprezentativității partidelor politice încă de la înființarea acestora. Legislația în vigoare conține suficiente elemente, de natura unor garanții cu rolul de a limita riscul fragmentării excesive a reprezentării parlamentare sau al supraîncărcării bugetului de stat cu cheltuieli destinate finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. Posibilele efecte negative ce ar apărea în lipsa adoptării măsurii legale examinate sunt, deci, contracarate prin existența unor instrumente legale adecvate, astfel încât reprezentativitatea partidelor politice încă de la înființarea acestora nu își mai găsește rațiunea. Curtea a subliniat că instrumente legale adecvate reprezintă tocmai limitările inerente în cadrul reglementării unor drepturi fundamentale, pentru evitarea exercitării abuzive a acestora, printre acestea regăsindu-se și reprezentativitatea candidaturilor la funcțiile electivă, având în vedere că partidele politice trebuie să aibă un minim de forță/susținere pentru a realiza rolul lor constituțional, probată prin posibilitatea de a desemna candidați la alegeri, în caz contrar neputând revendica statutul de partid politic.

39. Condiționarea înregistrării candidaturilor la funcțiile electivă de prezentarea unei liste de susținători apare, din această perspectivă, ca fiind o măsură adecvată și necesară pentru dovedirea unui anumit grad de reprezentativitate în rândul electoratului, deopotrivă pentru toți competitorii electorali, și pentru descurajarea eventualelor candidaturi abuzive. Curtea a mai invocat în susținerea necesității depunerii listelor de susținători faptul că o asemenea obligație se corelează cu recomandările cuprinse în Codul bunelor practici în materie electorală — Linii directe și raport explicativ adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni plenare (Veneția, 18—19 octombrie 2002). Linii directe statuează în acest sens, la art. 1.3 — *Prezentarea candidaturilor*, pct. i și ii, următoarele: „i. Prezentarea candidaților individuali sau a listelor de candidați poate fi condiționată de obținerea unui anumit număr de semnături; ii. Legea nu trebuie să impună colectarea semnăturilor a mai mult de un 1% din alegătorii circumscripției respective”. Această recomandare este dezvoltată în Raportul explicativ, pct. 8, după cum urmează: „Obligația de a colecta un anumit număr de semnături pentru prezentarea unei candidaturi nu este, în principiu, incompatibilă cu principiul sufragiului universal. În practică, toate partidele politice, cu excepția unor formațiuni politice fantome, par a nu se confrunta cu nicio dificultate în colectarea numărului necesar de semnături, atunci când normele care reglementează colectarea semnăturilor nu sunt utilizate pentru a împiedica unii candidați de a se prezenta.

Pentru a evita orice manipulare de acest gen, legea trebuie să stabilească un număr maxim de semnături care nu trebuie să depășească pragul de 1% din alegători.” Curtea a observat că textul citat distinge între partide care pot dovedi un potențial de reprezentativitate și partide care nu pot face acest lucru, ceea ce conduce la concluzia că, și în viziunea Codului bunelor practici în materie electorală, simpla înregistrare a unui partid politic nu reprezintă singurul criteriu pentru a califica o formă de asociere ca atare. Trebuie ca partidul politic astfel constituit să probeze o activitate circumscrisă rolului partidelor politice într-un stat de drept. Faptul că procentul stabilit de legea română se află la limita superioară a pragului reținut mai sus (minimum 1% din alegători), precum și instituirea unei condiții subsidiare referitoare la numărul minim de susținători țin de marja de apreciere a legiuitorului.

40. Cu privire la problema proporționalității măsurilor utilizate de legiuitor în privința limitării dreptului de alegeri libere/dreptului de a fi ales, în jurisprudența europeană s-a reținut că un sistem ce fixează un prag relativ ridicat, de exemplu, referitor la numărul de semnături necesare pentru prezentarea unei candidaturi sau care impune condiția ca o listă electorală să obțină un număr de voturi pe ansamblul teritoriului național pentru a putea avea reprezentare în Parlament, nu a fost considerat că depășește marja de apreciere recunoscută statelor în materie (Decizia Comisiei Europene a Drepturilor Omului din 15 aprilie 1996, pronunțată în Cauza *Magnago și Südtiroler Volkspartei împotriva Italiei*). O astfel de soluție legislativă impune o condiție necesară, rezonabilă și legitimă pentru exercitarea dreptului de a fi ales, ce nu constituie o piedică în prezentarea candidaturilor electorale (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 286 din 11 mai 2016, paragraful 102, precitată), aspect valabil și în cauza de față.

41. Referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 53 din Constituție, Curtea a reținut că impunerea prin lege a îndeplinirii anumitor condiții pentru exercitarea unui drept constituțional nu constituie o încălcare sau o restrângere a acestuia, ci reflectarea în plan legal a condițiilor prevăzute de Legea fundamentală pentru realizarea acestui drept, neputându-se susține, astfel, incidența dispozițiilor art. 53 din Constituție.

42. În sensul celor de mai sus, Curtea s-a pronunțat și prin Decizia nr. 290 din 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 1 august 2016, Decizia nr. 763 din 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 1 februarie 2018 și Decizia nr. 769 din 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 30 martie 2018.

43. Prin urmare, aplicând *mutatis mutandis* considerentele reținute în jurisprudența sa menționată anterior, Curtea constată că, prin stabilirea condiției de a depune o listă cuprinzând cel puțin 200.000 de susținători la înregistrarea candidaturii pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European, prevederile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 nu încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 8, 37, 38, 53 și ale art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală.

44. De asemenea, Curtea nu poate reține critica de neconstituționalitate referitoare la existența unei discriminări între partidele mari și cele nou-constituite, cu un număr mai mic de membri, formulată în raport cu dispozițiile art. 16 din Constituție, de vreme ce dispozițiile constituționale invocate vizează egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegiu și fără discriminări, și nu egalitatea persoanelor juridice, precum partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale. În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu, Decizia nr. 35 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 75 din 11 aprilie 1996, sau Decizia nr. 891 din 10 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 593 din 7 august 2008.

45. Referitor la critica privind existența unei discriminări între cetățenii din diferite state membre ale Uniunii Europene sub aspectul condițiilor de eligibilitate stabilite de legislația fiecărui stat pentru a accede la funcția de membru în Parlamentul European, Curtea reține că, în raport cu criteriile obiective de natură politică și instituțională specifice fiecărui stat, situațiile nu sunt nici similare și nici comparabile. Varietatea de situații prevăzute în legislațiile electorale din statele membre demonstrează diversitatea opțiunilor posibile în acest domeniu. Pentru aceste considerente, Curtea constată că nu sunt încălcate dispozițiile art. 16 din Constituție, ale art. 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 din Protocolul nr. 12 adițional la Convenție, invocate prin prisma art. 20 din Constituție și nici ale art. 21 alin. (2) din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, invocate prin prisma art. 148 alin. (2) din Constituție.

46. În același timp, Curtea observă că referitor la condiția depunerii unei liste cu 100.000 de semnături obligatorii pentru depunerea unei candidaturi independente la alegerile pentru Parlamentul European, s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Decizia din 6 martie 2014, pronunțată în Cauza *Mihaela Mihael Neagu împotriva României*. Astfel, analizând aspecte privind posibilitatea încălcării a art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care garantează dreptul de vot și dreptul de a fi ales în cadrul alegerilor, inclusiv a celor pentru Parlamentul European, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a invocat jurisprudența sa anterioară (Decizia din 9 mai 1994, pronunțată în Cauza *Asensio Serqueda împotriva Spaniei*, Decizia din 7 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Federacion Nacionalista Canaria împotriva Spaniei* și Decizia din 17 iunie 2008, pronunțată în cauzele *Brito da Silva Guerra* și *Sousa Magno împotriva Portugaliei*) și a statuat că, în ceea ce privește numărul de semnături necesare pentru depunerea unei liste electorale, condițiile impuse de state nu constituie un obstacol în calea opiniei poporului cu privire la alegerea reprezentanților.

47. Curtea Europeană a statuat că art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu stabilește și nu limitează scopurile pe care trebuie să le vizeze o restricție. Prin urmare, o mare varietate de scopuri pot astfel să fie compatibile cu acesta, sub rezerva demonstrării compatibilității acestui scop cu principiul supremației dreptului și cu obiectivele generale ale Convenției în circumstanțele speciale ale cauzei respective. Curtea a mai reținut că măsura sancționată (numărul de 100.000 de semnături de susținere necesar unui candidat independent la funcția de membru în Parlamentul European) avea ca scop să realizeze o selecție rezonabilă în rândul candidaților pentru a asigura reprezentativitatea acestora în Parlamentul European și să împiedice eventualele candidaturi abuzive. A apreciat, de asemenea, că este vorba despre opțiunea legiuitorului național fondată pe criterii de natură politică și instituțională.

48. În ceea ce privește dreptul european, Curtea Europeană a observat că acesta conferă statelor membre o largă putere de apreciere referitoare la procedurile electorale pentru alegerea Parlamentului European. Anumite state membre impun pentru depunerea candidaturilor un anumit număr de semnături de susținere, în timp ce altele rezervă dreptul de a fi ales în cadrul alegerilor europene exclusiv partidelor sau organizațiilor similare. În plus, având în vedere rolul și statutul partidelor politice în calitate de organisme reprezentative, Curtea a apreciat că cerința referitoare la numărul de semnături necesare

pentru a candida independent este justificată și nu este discriminatorie. În lumina principiilor care rezultă din jurisprudența sa și având în vedere marja amplă pe care dreptul Uniunii o lasă statelor membre pentru stabilirea criteriilor de eligibilitate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că numărul de semnături necesare pentru depunerea unei candidaturi independente nu a adus atingere dreptului de fi ales în Parlamentul European.

49. În raport cu cele enunțate în jurisprudența sa și în lumina considerentelor Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea constată că prevederile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 33/2007 sunt în concordanță cu dispozițiile din Constituție și celele juridice internaționale invocate.

50. Referitor la susținerile privind neconstituționalitatea prevederilor art. 18 din Legea nr. 33/2007, potrivit cărora: „*Un alegător poate susține un singur/o singură partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale sau candidat independent*”, Curtea reține că o asemenea reglementare se înscrie în marja de apreciere a legiuitorului, în materie electorală, permisă de art. 73 alin. (3) lit. a) Constituție. De asemenea această soluție legislativă responsabilizează alegătorii și creează încă din etapa premergătoare votului premisele desfășurării unor alegeri corecte, mai ales că, potrivit art. 18 alin. (2) din același act normativ, lista susținătorilor constituie un act public, sub sancțiunea prevăzută de art. 292 din Codul penal din 1968 privind infracțiunea de fals în declarații.

51. În continuare, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 16 alin. (1) și ale art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, Curtea reține că normele legale evocate reglementează cu privire la stabilirea zilei de referință și aducerea la cunoștință publică a zilei de referință cu cel puțin 90 de zile înaintea acesteia, depunerea la Biroul Electoral Central a listelor de candidați pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European, cel mai târziu cu 60 de zile înainte de ziua de referință și stabilirea de către Guvern, prin hotărâre, în termen de cel mult 5 zile de la aducerea la cunoștință publică a zilei de referință, a programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea membrilor României în Parlamentul European. Întrucât, în cauză, nu s-a ridicat problema încălcării termenelor antereferte, ci a nedepunerii listei cu numărul minim de 200.000 de susținători la dosarul de candidatură, prevederile legale invocate nu au nicio incidență în privința desfășurării procedurii de judecată în cauzele în care au fost invocate excepțiile.

52. Or, cu privire la condiția de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, referitoare la „*legătura cu soluționarea cauzei*”, Curtea a statuat că aceasta presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecătii, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le stabilesc dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 303 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 8 iulie 2014).

53. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile art. 10, art. 16 alin. (1) și ale art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 nu îndeplinesc condiția de admisibilitate referitoare la „*legătura cu soluționarea cauzei*”, prevăzută de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel încât excepția de neconstituționalitate a acestor prevederi legale este inadmisibilă (a se vedea, în sens similar, Decizia nr. 769 din 28 noiembrie 2017, paragrafele 35—37, precitată).

54. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Partidul Neamul Românesc în Dosarul nr. 11.022/3/2019 (24/AEPF/2019) al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, de Andrei Chebuțiu și Partidul Oamenilor Liberi în Dosarul nr. 11.081/3/2019 (26/AEPF/2019) al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, de Partidul Noua Românie, prin președinte Sebastian Constantin Popescu, în Dosarul nr. 10.240/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, de Partidul Națiunea Română P.N.Ro în Dosarul nr. 10.622/3/2019 (16/AEPF/2019) al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, de Partidul Forța Pensionarilor, prin președinte Mitroi Florea, în Dosarul nr. 10.862/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, de Partidul Democrației și Solidarității — DEMOS în Dosarul nr. 10.652/3/2019 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și de Partidul Comunitar din România — PCDR, prin împuternicit Petre Ignatencu, în Dosarul nr. 10.303/3/2019 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și constată că prevederile art. 16 alin. (4) și ale art. 18 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10, art. 16 alin. (1) și art. 66 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, excepție ridicată de Partidul Democrației și Solidarității — DEMOS în Dosarul nr. 10.652/3/2019 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă, Tribunalului București — Secția a V-a civilă, Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 septembrie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

privind numirea doamnei Ana Guțu în funcția de secretar de stat al Departamentului pentru relația cu Republica Moldova

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și al art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Ana Guțu se numește în funcția de secretar de stat al Departamentului pentru relația cu Republica Moldova.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 16 ianuarie 2020.
Nr. 51.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

ORDIN

privind modificarea și completarea Schemei de ajutor de stat pentru organizarea și derularea de programe de formare a adulților, având ca obiectiv „Creșterea numărului de angajați care beneficiază de instrumente, metode, practici, standard de management al resurselor umane și de condiții de lucru îmbunătățite în vederea adaptării activității la dinamica sectoarelor economice cu potențial competitiv identificate conform Strategiei naționale pentru competitivitate/domeniilor de specializare inteligentă conform Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014—2020”, aferentă Programului operațional Capital uman 2014—2020, axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”, obiectivul specific 3.8, aprobată prin Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 5.795/2017

Luând în considerare prevederile Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 347 din 20 decembrie 2013, cu modificările ulterioare, și ale Regulamentului (UE) nr. 1.407/2013 din 18 decembrie 2013 pentru aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*,

luând în considerare prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei Europene din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat,

în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014—2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de Avizul Consiliului Concurenței nr. 15.695 din 20.11.2019,

în temeiul art. 14 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Fondurilor Europene, cu modificările ulterioare,

ministrul fondurilor europene emite prezentul ordin.

Art. I. — Schema de ajutor de stat pentru organizarea și derularea de programe de formare a adulților, având ca obiectiv „Creșterea numărului de angajați care beneficiază de instrumente, metode, practici, standard de management al resurselor umane și de condiții de lucru îmbunătățite în vederea adaptării activității la dinamica sectoarelor economice cu potențial competitiv identificate conform Strategiei naționale pentru competitivitate/domeniilor de specializare inteligentă conform Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014—2020”, aferentă Programului operațional Capital uman 2014—2020, axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”, obiectivul specific 3.8, aprobată prin Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 5.795/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 748 din 18 septembrie 2017, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul III „Baza legală” articolul 4, după litera d) se introduc două noi litere, literele e) și f), cu următorul cuprins:

„e) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;

f) Hotărârea Guvernului nr. 775/2015 privind aprobarea Strategiei naționale pentru competitivitate 2015—2020, cu modificările ulterioare”.

2. La capitolul VII „Modalitatea de acordare a ajutorului de stat”, articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Valoarea maximă a ajutorului pentru un proiect de formare este de 250.000 euro — echivalentul în lei la cursul Inforeuro din luna intrării în vigoare a schemei. Valoarea maximă a ajutorului de stat ce poate fi acordat unui beneficiar în cadrul

schemei este de 1.000.000 euro/proiecte de formare solicitate pentru finanțare în cadrul unui apel sau al unor apeluri succesive în cadrul Programului operațional Capital uman dedicate întreprinderilor mari, lansate în cadrul obiectivului specific 3.8.”

3. La capitolul IX „Definiții” articolul 14, litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) *întreprindere mare* — reprezintă orice entitate juridică implicată într-o activitate economică, constituită conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. O întreprindere mare, societate constituită conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă orice întreprindere, societate constituită conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu se încadrează în categoria întreprinderilor

mici și mijlocii — IMM-urilor — așa cum sunt definite conform Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, și anume: Întreprinderile mici și mijlocii sunt definite ca fiind acele întreprinderi care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: a) au un număr mediu anual de salariați mai mic de 250; b) realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro, conform ultimei situații financiare aprobate.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III. — Direcția generală programe europene capital uman din cadrul Ministerului Fondurilor Europene va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul fondurilor europene,
Ioan Marcel Boloș

București, 23 decembrie 2019.
Nr. 2.590.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR, INFRASTRUCTURII ȘI COMUNICAȚIILOR

O R D I N

pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.190/2005 privind utilizarea tarifului de securitate aeroportuară

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

în temeiul prevederilor art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, și ale art. 4 lit. b) și f) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.190/2005 privind utilizarea tarifului de securitate aeroportuară, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 44 din 18 ianuarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) acoperirea cheltuielilor aferente personalului propriu al aeroportului angrenat în mod direct și exclusiv în sistemul de securitate aeroportuară, incluzând și personalul cu atribuții în domeniul securității cibernetice;”

2. La articolul 3, după litera d) se introduce o nouă literă, litera d¹), cu următorul cuprins:

„d¹) achiziția de produse și servicii de securitate cibernetică;”

3. La articolul 3, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) rambursarea ratelor scadente, a dobânzilor, comisioanelor, primelor de asigurare, precum și a altor cheltuieli aferente creditelor contractate pentru finanțarea acțiunilor și lucrărilor precizate la lit. a) — d¹).”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor,
Lucian Nicolae Bode

București, 10 ianuarie 2020.
Nr. 46.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ORDIN**privind aprobarea tarifelor pentru efectuarea expertizelor criminalistice în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor interjudețene din subordine**

Având în vedere prevederile art. 15 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 368/1998 privind înființarea Institutului Național de Expertize Criminalistice — I.N.E.C., cu modificările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă tarifele pentru efectuarea expertizelor criminalistice în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor interjudețene din subordine, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Tarifele pentru efectuarea expertizelor criminalistice în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor interjudețene din subordine se actualizează anual.

Art. 3. — Institutul Național de Expertize Criminalistice va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, prevederile Ordinului ministrului justiției nr. 2.857/C/2010 privind aprobarea tarifelor pentru efectuarea expertizelor criminalistice în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor interjudețene din subordine, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 11 ianuarie 2011, se abrogă.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul justiției,
Marian-Cătălin Predoiu

București, 10 ianuarie 2020.
Nr. 62/C.

ANEXĂ

**Tarifele pentru efectuarea expertizelor criminalistice
în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și al laboratoarelor interjudețene**

Genul expertizei	Situația	Tariful* expertizei în funcție de obiectivele dispuse (lei)	
		1—3 probleme	Pentru fiecare problemă suplimentară
Expertiză criminalistică	Prima expertiză	1.100	110
	Fiecare nouă expertiză	1.100	110

* În funcție de complexitatea expertizei, precum și în raport cu volumul de muncă, aparatura și materialele utilizate, tariful poate fi majorat.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

